

ТРАДИЦІЙНІ І СУЧАСНІ ФОРМИ В АРХІТЕКТУРІ: ПРОБЛЕМА ВЗАЄМОДІЇ

Совенко Тетяна Олександрівна, студентка, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

Кузьменко Тетяна Юріївна, кандидат архітектури, доцент кафедри архітектури будівель та містобудування, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

The article deals with the actual problem of interaction between historical buildings cities with innovative conceptual architecture. Each city solves this problem in its own way, depending on the nature of the urban policy. Modern style and pace of life necessitate the use of a new tooling tool. The authors established the logic of the development of architecture as a historical and social phenomenon. Descendants should remain only the best single buildings and complexes as symbols of our time and cultural heritage of civilization.

Key words: urban environment, traditional architectural form, cultural layer

Кожна епоха розвитку людства відрізняється структурою суспільних відносин. Архітектура як пластичне мистецтво, що виражає ці цінності в певних матеріальних формах, є культурним, художньо-естетичним та інформаційним посланням свого часу. У містобудівному середовищі старих міст набуває актуальності проблема гармонійної взаємодії старовинних будівель і ансамблів із сучасною забудовою. Спроба композиційно пов'язати стилістику сучасних за функцією і конструктивним рішенням будівель з історичним оточенням часто набуває безглузвих і потворних форм. Так, недоречно виглядає стилізація банків, офісів, торгових центрів під старовинні цегляні маєтки з арковими віконцями і кам'яним мереживом.

Для трансляції традиційних архітектурних форм має бути вагоме підґрунття – їх регіональна унікальність. Це є в країнах Середньої і Південно-Східної Азії, Близького Сходу, Центральної Америки, Північної Африки, Центральної Європи, Закавказзя, та інших регіонах, що мають самобутню багатовікову національну архітектуру. У регіонах, які не мають давніх і самобутніх архітектурних традицій (Північна Америка, Австралія і Нова Зеландія, Північно-Східна Європа та ін.), в основному культивується «інтернаціональний» підхід до архітектури, який використовує останні

досягнення будівельної науки, нових технологій і матеріалів, авангардних стилістичних напрямків.

Містобудівне середовище кожного історичного міста відзначається своєрідним, унікальним, а частіше - парадоксальним сусідством абсолютно різностильових будівель, здавалося б, несумісних за всіма композиційними канонами. Проте такі поєднання і нашарування відображають динаміку розвитку міської архітектури. Сьогодні очевидно, що історична забудова будь-якого міста є багатопаровою. Одночасно міське середовище можуть формувати один чи декілька шарів, що розвиваються як незалежні, взаємодоповнюючі чи конкуруючі між собою). Іноді культурний шар різко виділяється серед інших і в певній мірі заперечує досягнення попередніх; це часто викликало нерозуміння і осуд. Однак з часом ці будівлі стають «шедеврами» і «символами» (наприклад, відома Ейфелева вежа).

Інша закономірність формування історичної забудови міст полягає в тому, що з кожного шару залишають і зберігають лише кращі будинки, що представляють велику культурну та художню цінність. Цей процес триватиме і в подальшому: в спадок нащадкам повинні залишитися далеко не всі, а лише кращі поодинокі будівлі і комплекси як символи нашого часу і культурне надбання цивілізації.

Проте, порівнювати шедеври давнини з рядовою забудовою сучасності некоректно; необхідно пам'ятати: сучасна світова архітектура також має в своєму арсеналі чимало чудових споруд, якими будуть захоплюватися майбутні покоління.

Сучасна висотна забудова в містобудівній структурі старовинного міста також є певною проблемою. Можна сформулювати аксіому: заперечуючи нову архітектуру і всіляко опираючись її становленню, місто відкидає потенціал свого культурного розвитку. Протягом століть зодчі використовували в цілому однаковий і дещо обмежений набір архітектурних форм.

Сучасна архітектура володіє абсолютно новим образним звучанням і специфічною художньою виразністю. Її можливості і формотворчі засоби радикально відрізняються від раніше напрацьованих прийомів і засобів.

Будинки й споруди видатних концептуалістів-новаторів сучасності не мають нічого спільного з тим, над чим століттями працювали зодчі Стародавньої Греції, Риму, Візантії, класицизму та ін. Ніякої катастрофи в цьому немає, така логіка розвитку архітектури як історичного і соціального явища. Питання в тому, наскільки виразно або невдало вирішена конкретна об'ємно-просторова композиція спорудження нової архітектури, а також наскільки оптимальне його містобудівне розташування в контексті загального архітектурного іміджу міста.